

[H. C. Toft.]

2-årige periode, der er forløbet siden foråret 1961, har været af en sådan art, at vi her i folketinget har måttet finde frem til yderligere foranstaltninger, der kunne afbøde de øgede økonomiske vanskeligheder. Vi gjorde det ved at forbedre kornordningen i 1962 og ved at gennemføre en lovgivning, der gjorde det muligt for landbruget på hjemmemarkedet at opnå højere priser, som gav øgede indtægter til den enkelte landmand.

Lovgivningen, som vi gennemførte i 1961, suppleret med lovgivningen i 1962, har ikke kunnet forandre den enkelte landmands økonomiske stilling i en sådan grad, at der er blevet bedre forhold i forhold til 1961. Tværtimod måtte forstander Ridder fra Landøkonomisk Driftsbureau, da han gjorde resultatet for høståret 1961-62 op, konstatere, at landbruget i det år havde haft den laveste forrentningsprocent siden kriseårene i 30'erne, der for de fleste af os står som de værste kriseår for erhvervet.

Denne talmæssigt opgjorte stilling for landbruget begrundes det mismod, som hersker ude i de enkelte landbohjem, hvor far og mor og børnene daglig må vende tilbage til, hvordan de skal klare betalingen af forpligtelserne, veksler på mange dyr, veksler til foderstofhandlerne, andels- som private firmaer, regninger til købmanden, til dyrlægen, smeden og maskinhandleren. Det er da klart, at der med disse kendsgerninger som baggrund bliver en trykket stemning i hjemmet, og at man rejser det spørgsmål, om det arbejde, der udføres daglig i mange timer i bedriften, er helt unødvendigt, om der ikke mere er brug for den indsats, som en dygtig dansk bondestand gennem mange år har øvet, om den ikke har nogen betydning for samfundet. De venter et svar fra den lovgivende forsamling i disse timer, de venter et svar herpå fra Christiansborg.

Derfor skal det også fra denne talerstol, i alt fald som vor bedømmelse af landbrugets betydning, siges, at det danske samfund som helhed har brug for bondens arbejde, har brug for de valutamængder, som landbruget kan hjembringe. Det er på basis af landbrugets nettovalutaskabende evne og mulighed, at store dele af den øvrige produktion i det danske samfund kan ska-

bes. Uden denne ville vi mangle tilstrækkelig valuta til indkøb af råvarer og halvfabrikata, der er betingelsen for de manges beskæftigelse i industrivirksomhederne, og derfor har alle i det øvrige samfund brug for bondens indsats.

Ser vi på beskæftigelsen, på de mange, der er knyttet direkte til landbruget som ejere eller medhjælpere, et antal på ca. 300.000, hvortil må lægges de mange, der er beskæftiget i forædlingsvirksomhederne, dem, der forarbejder de af landbruget fremstillede produkter i slagterier, mejerier, konserverfabrikker, foderstofforretninger og mange andre steder, plus dem, der er beskæftiget med fremstilling af maskiner, vedligeholdelse af landbrugets maskineri, transport og eksport af landbrugets produkter, da er det faktisk et antal på mellem 400.000 og 500.000, hvis beskæftigelse er direkte afhængig af den danske landbrugsproduktion, så også af den grund er det danske samfund afgørende interesseret i at bevare landbrugets produktion intakt. Dermed være ikke sagt, at man fremover skal forvente eller tilstræbe, at lige så mange beskæftiges på denne måde. Tværtimod må vi forvente, at der fremover vil være færre om at skabe denne produktion, og det vil sige, at det danske landbrugs struktur må stå over for ændringer, ændringer, som også er nødvendige, hvis vi i fremtiden skal være blandt de mest produktive landbrug i Europa og dermed være de mest konkurrencedygtige på verdensmarkedet og derigennem bidrage til væsentlige valutaindtægter for vort land.

Alle i det danske samfund er interesserede i og afhængige af en væsentlig landbrugsproduktion og -eksport. Når landbrugserhvervet på grund af de indenlands skabte kolossale omkostningsstigninger og på grund af, at så godt som alle køberlande har opstillet restriktionsordninger, der forhindrer vort salg af landbrugsvarer dér, står i den hårdeste krise i mange år, er hele befolkningen i Danmark interesseret i at medvirke til at afbøde disse forhold og bidrage til, at den danske landbrugsproduktion kan bevares.

Set ud fra disse synspunkter erklærer det konservative folkeparti sig parat til at gennemføre en lovgivning, der skal tilgodese det danske landbrug — men vi gør det